

Jelky András Iparművészeti
Szakgimnázium

1084 Budapest, Rákóczi tér 4. Tel.: 313 -0030, Tel./fax: 313 -3182, Honlap: www.jelky.hu

---

Osztályozó- és javítóvizsga témakörök

Textil szakelmélet/textiltechnológia tantárgy témakörei

4 0213 01 Képző- és iparművészeti munkatárs

Textilműves szakirány

2024/25. tanév

13. évfolyam (4 + 1) és

14.TX évfolyam (érettségire épülő 2 éves képzés)

Tételsor:

- 1. A kötéstán alapjai, a kötésrajz szabályai.** (Láncfonal, vetülékfonal, kötéspon, mintaelem, bordabefűzés, nyüstbefűzés szabálya, kötésrajz.)
- 2. A nemezelés anyagai, technikái, mintázási és formázási lehetőségei.** (A nemezelés története. A kézi nemezelés alapanyagai és technikái, munkafolyamata. A gyapjú tulajdonságai.)
- 3. Az alapkötések és jellemzőik.** (Vászonkötés, sávolykötés, atlaszkötés, levezetett kötések, kötéstani alapfogalmak.)
- 4. A szövőszék felvetésének műveletei, anyagai és eszközei.** (Lánc és vetülékfonal alapanyaga, beállítás, sűrűség, lánchenger, nyüstök, borda.)
- 5. A kézi szitanyomás eszközei, műveletei.** (Szitanyomás folyamata, műveleti sorrend. Szitanyomás alapanyagának megválasztása, szitanyomás eszközei.) 2.
- 6. A textíliák mintázási alapismeretei.** (Mintaelem fogalma, festéssel, szövetszerkezettel, díszítővetüléssel, préselemmel, plissírozással történő mintázás.)
- 7. A kézfestés, a batikolás technikái.** (Rezerválás, shibori, ikat, kékfestő, dúcnyomás.)
- 8. A textíliák színezése.** (Állati-, és növényi eredetű színezékek, segédanyagok.)
- 9. A szőnyegszövés technikái.** (Palasz, kilim, torontáli, csomózási technikák.)
- 10. Magyarországi kézi hímzéstehnikák.** (Szabadrajzú hímzése, úrihímzés, szálhúzásos, vagdalásos hímzések, keresztszemes hímzés.)
- 11. A textilnyomás története és technikái.** (Dúcnyomás, hengernyomás, szitanyomás, rotációs filmnyomás, transzfernyomás, digitális nyomtatás.)

Ajánlott irodalom:

Textil-, és ruhaipari anyag- és áruismeret (Göttinger Kiadó 1997)

Mátéfy Györok: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)

Enza Milanese: A szőnyeg (Műkincshatározó sorozat – Officina '96 Kiadó, 2003.)

Essie Sakhai: A keleti szőnyeg (Officina Nova, 1991.)

Ledács Kis Aladár – Szüts Béláné: Ismerjük meg a keleti szőnyeget Gondolat kiadó, Budapest 1977.

László Emőke: Művészet és mesterség – Textil (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1989.)

Landgráf K.–Penkala É.–Szittner A.: Nagy szövéskönyv I–II. (Mezőgazda Kiadó, 2001.)

Szenes Zsuzsa: Kelmék és hímzések (Műhelytitkok sorozat. Corvina, 1974.)

Jankovich Júlia: Az újjászületett gobelin (Balassi Kiadó, 2001.)

V. Ember Mária: Úrihímzés (Akadémiai Kiadó, 1981.)

V. Ember Mária: Régi textíliák (Corvina, 1980)